

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I. S., narodený X., bytom B.**, zást. JUDr. J. P., advokát, so sídlom R., proti žalovanému: **JUDr. D. P., advokát so sídlom K.**, správca konkurznej podstaty úpadcu E. S. - L., Č., IČO: X., **o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty**, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 52/Cbi/26/2007, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 19/2013 zo dňa 27. marca 2014, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 52/Cbi/26/2007-288 zo dňa 04. 02. 2013 žalobu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 11. 07. 2007 domáhal proti žalovanému (pôvodne JUDr. D. K., správkyne konkurznej podstaty úpadcu E. S. - L., B.), vylúčenia vecí z konkurznej podstaty s tým, že po čiastočnom späťvzatí návrhu predmetom sporu zostalo vylúčenie nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu „H.“, súpisné číslo 16 na pozemku parcela KN-C X., pozemok parcela KN-C X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1 013 m², zapísané na LV č. X. v katastrálnom území B. v ½ . Za základnú otázku v intenciách zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Obo/63/2011-273 zo dňa 25. 09. 2012, označil, či ide o majetok, s ktorým úpadkyňa podnikala. Na opätovnom pojednávaní po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Krajský súd v Banskej Bystrici vykonával znovu dokazovanie

a zo zhodnej výpovede účastníkov konania zistil, že s predmetnou nehnuteľnosťou úpadkyňa podnikala. Citoval dovolacie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Obdo V 93/2007, ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka, § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 14 ods. 1 písmeno k/ zákona o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom od 01. 08. 2000, podľa ktorého vyhlásenie konkurzu má účinok zánik bezpodielového spoluvlastnícka manželov a do podstaty patrí aj tá časť, s ktorou úpadca podnikal. Konštatoval, že v danom prípade nebolo sporné, že k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva právneho predchodcu žalobcu a úpadkyne nedošlo, preto v danom prípade došlo k vyporiadaniu BSM fikciou vyporiadania podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. S poukazom na ustanovenie § 226 O. s. p. konajúci súd pri rozhodovaní vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 63/2011 z 25. 09. 2012 a konštatoval, že v konaniach začatých do 01.08. 2000 (zrejme má byť uvedené od 01. 08. 2000) došlo k zmene právnej úpravy v tom, že do konkurznej podstaty patrí aj tá časť, s ktorou úpadca podniká. Touto zmenou došlo k rozšíreniu konkurznej podstaty, pretože zo zákona patrí do konkurznej podstaty aj tá časť bezpodielového spoluvlastníctva manželov, s ktorou úpadca podnikal a po vyporiadani bezpodielového vlastníctva manželov aj tá časť, ktorá prípadne úpadcovi, aj keď s ňou nepodnikal. Keďže návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadkyne bol podaný 15. 11. 2000, konštatoval, že na dané konkurzné konanie sa vzťahuje právna úprava Zákona o konkurze a vyrovnaní v znení od 01. 08. 2000 a dospel k záveru, že predmetná nehnuteľnosť patrí do konkurznej podstaty v celosti. S poukazom na uvedené nárok žalobcu na vylúčenie nehnuteľnosti z konkurznej podstaty ako nedôvodný najmä s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV, konajúci súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol tak, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 3 Obo 19/2013 zo dňa 27. 03. 2014 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v novom konaní správne rozhodol, keď žalobu o vylúčenie z konkurznej podstaty nehnuteľnosti „H.“ súpisné číslo 16

na pozemku parcela KN-C X. pozemok, parcela KN-C X. zastavané plochy a nádvoria 1 013 m², zapísané na LV č. X. v katastrálnom území B. v 1/2, zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 52 Cbi/26/2007-239 zo dňa 30. 05. 2011 žalobu o vylúčenie nehnuteľnosti z konkurznej podstaty zamietol a na základe zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 63/2011 zo dňa 25. 09. 2012, vo veci znovu konal a rozsudkom č. k. 52 Cbi/26/2007-288 zo dňa 04. 02. 2013, ktoré je predmetom odvolania, žalobu zamietol opätovne. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je sporné, že úpadkyňa so spornou nehnuteľnosťou podnikala, ktoré kritérium pre rozhodnutia vo veci žaloby o vylúčenie z konkurznej podstaty, Najvyšší súd Slovenskej republiky v jeho zrušujúcom rozhodnutí označil v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písm. k/ ZKV za určujúce.

S poukazom na obsah odvolania zásadnou otázkou pre určenie jeho dôvodnosti je, či postup daný ustanovením § 14 ods. 2 písmeno k ZKV (zrejme sa jedná o § 14 ods. 1 písm. k/ ZKV) je možné aplikovať aj v prípade, keď k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva medzi manželmi nedošlo.

Z ustanovenia § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV vyplýva, že úpadcovo bezpodielové vlastníctvo manželov zaniká a do podstaty patrí aj tá jeho časť, s ktorou úpadca podnikal. Fakt, že úpadkyňa s nehnuteľnosťou, ktorú zaradil žalovaný do konkurznej podstaty, podnikala, sporný nie je, a preto v súlade s § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV sa táto bez ďalšieho stala súčasťou konkurznej podstaty. Skutočnosť, či nehnuteľnosť patrila do bezpodielového spoluvlastníctva, je s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV právne bezvýznamná.

Z ustanovenia 26 ods. 1 ZKV, na ktoré odvolateľ v odvolaní poukazuje vyplýva, že ak došlo vyhlásením konkurzu k zániku bezpodielového vlastníctva manželov, alebo ak sa pri vyhlásení konkurzu už predtým zaniknuté úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo nevyporiadalo, treba vykonať vyporiadanie. Aj z komentára k tomuto ustanoveniu vyplýva, že do konkurznej podstaty prikáže súd časť bezpodielového spoluvlastníctva manželov, s ktorou úpadca podnikal nielen v prípade, že úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo vyhlásením. Z textu, na ktoré sa žalobca odvoláva, ak došlo vyhlásením konkurzu k zániku

bezpodielového spoluvlastníctva manželov, alebo sa už predtým zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo nevyporiadalo, treba vykonať vyporiadanie nevyplýva, že ide o rozpor s ustanovením § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV. Ustanovenie § 14 ods. 2 písmeno k/ ZKV upravuje, čo patrí do konkurznej podstaty v prípade zániku bezpodielového spoluvlastníctva a ustanovenie § 26 ZKV hovorí, že treba vykonať vyporiadanie v prípade zániku bezpodielového spoluvlastníctva, čo však neznamená, že neplatí ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV a že v konaniach začatých od 01. 08. 2000, do konkurznej podstaty patrí aj tá časť, s ktorou úpadca podniká. Ustanovenie § 26 ods. 1 ZKV, na ktoré sa odvoláva žalobca, pojednáva o tom, že je potrebné vykonať vyporiadanie, čo však neznamená, že do obsahu vyporiadania medzi manželmi, ktorých bezpodielové spoluvlastníctvo vyhlásením konkurzu zaniklo, patrí aj tá časť bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorou úpadca podnikal. Tvrdenie žalobcu v odvolaní, že pokiaľ nedošlo k vyporiadaniu, nemôže byť narušený princíp podielov, preto právne neobstojí, a preto ani nejde o nerešpektovanie právnej fikcie uvedenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 149 Občianskeho zákonníka hovorí o vyporiadaní podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka, ale nie o tom, čo do obsahu bezpodielového spoluvlastníctva po jeho zániku vyhlásením konkurzu patrí. Tvrdenie žalobcu, že narušenie princípu rovnosti podielov manželov, ktorých bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo v zmysle § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV, prichádza do úvahy len vtedy, ak správca konkurznej podstaty vykoná vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, preto nemá právnu oporu a toto tvrdenie zo žiadneho z citovaných ustanovení žalobcom v odvolaní ani nevyplýva. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nestotožnil ani s názorom, že s rozhodnutím sp. zn. 1 ObdoV 93/2007 zo dňa 24. 02. 2010 sa Krajský súd v Banskej Bystrici nezaoberal. Tvrdenie žalobcu ohľadne spolupodnikateľskej činnosti manželov Servejovcov, odvolací súd kvalifikuje taktiež za účelové, nakoľko túto skutočnosť žalobca žiadnym dokladom nepreukázal, a práve naopak z predložených dôkazov v spise, ako aj z daňového priznania M. S. k zdaneniu príjmov fyzických osôb na závislej činnosti je zrejmé, že pracoval iba ako zamestnanec.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky skutočnosť, že medzi manželmi pred vyhlásením konkurzu nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov označil za takú, ktorá nemá na následok zánik účinkov uvedených v ustanovení § 14 ods. 1 písmeno k/ ZKV.

Návrhu žalobcu na pripustenie dovolania podľa ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovел, nakoľko formulovaná otázka žalobcom - veľmi ťažké vyporiadanie so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a okolnosťami a náročné odôvodnenie všetkých právnych záverov, ktoré by jednoznačne vysvetľovali, že pre súdený prípad neplatí princíp rovnosti podielov manželov, zakotvený v právnej fikcii upravenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a platí len právna úprava § 14 ods. 1 ZKV bez ohľadu na fakt, že k vyporiadaniu BSM v zmysle § 26 ZKV nedošlo, nie je otázkou zásadného právneho významu, a teda nie je dôvod na vyslovenie prípustnosti dovolania. V konečnom dôsledku sa obidva konajúce súde s týmito namietanými otázkami v odôvodnení rozhodnutí zaoberali a právne vyporiadali.

O trovách odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, žalovanému trovy nepriznal, nakoľko si žiadne trovy v odvolacom konaní neuplatnil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 26. 05. 2014.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

Jeho prípustnosť odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný, arbitrárny a nedostatočne odôvodnený, čo je zrejmé z toho, že odvolací súd sa nedostatočne zaoberal odvolacími dôvodmi, ktoré proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 52/Cbi/26/2007-288 zo dňa 04. 02. 2013 vzniesol žalobca vo svojom odvolaní zo dňa 14. 02. 2014. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že skutočnosť, že medzi manželmi nedošlo v vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nemá za následok zánik účinkov uvedených v § 14 ods. 1 písm. k/ zákona o konkurze a vyrovnaní, pričom tento svoj záver nijako neodôvodnil a nevysvetlil, z akého dôvodu pre tento prípad neplatí princíp rovnosti podielov manželov, zakotvený v právnej fikcii upravenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a platí len právna úprava § 14 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní bez ohľadu na fakt, že k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva v zmysle § 26 uvedeného zákona nedošlo. Odvolací súd tým odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, čím zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom, zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukazuje žalobca na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (III ÚS 156/06, III ÚS 331/04, II ÚS 174/04), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žalobca má za to, že postup odvolacieho súdu, ktorý nedal presvedčivú a logickú odpoveď na to, z akého dôvodu pre tento prípad neplatí princíp rovnosti podielov manželov zakotvený v právnej fikcii upravenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a platí len právna úprava § 14 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní bez ohľadu na fakt, že k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 26 tohto zákona nedošlo, treba považovať za odopretie ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (obdobne I. ÚS 37/95), v konečnom dôsledku znamenajúceho odmietnutie spravodlivosti a naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O. s. p., čo je v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku bez náležitého zdôvodnenia diametrálne odchytil od svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti, ktorá bola premietnutá do obsahu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 93/2007 zo dňa 24. 02. 2010, podľa ktorého, ak by bolo zámerom zákonodarcu vylúčiť z rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov veci, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 14 ods. 1 písm. k/ zákona o konkurze a vyrovnaní, takéto ustanovenie by sa muselo zároveň premietnuť do všeobecnej úpravy bezpodielového spoluvlastníctva, teda do ustanovení Občianskeho zákonníka.

S poukazom na ustanovenie § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka žalobca ďalej uviedol, že narušenie princípu rovnosti manželov, ktorých bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo v zmysle § 14 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní, prichádza do úvahy iba vtedy, ak správca vykoná vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaniknutého vyhlásením konkurzu namiesto úpadcu a dôjde k dohode o jeho vyporiadaní vo forme súdom schváleného zmieru, alebo o vyporiadaní rozhodne súd na návrh správcu, ktorý vstúpil

do práv úpadcu a tento návrh na súde uplatní v lehote 3 rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Zanedbaním povinnosti zo strany správcu včasného podania návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nastanú právne účinky zákonnej fikcie uvedenej v ustanovení § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a nastupuje druhá povinnosť správcu, ktorá sa nazýva zodpovednosťou za náhradu škody z dôvodu nepodania včasného návrhu na vyporiadanie na súd voči veriteľom úpadcu. Opomenutím tejto povinnosti stráca konkurzná podstata možnosť získania majetku z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý by správca získal v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. k/ zákona o konkurze a vyrovnaní, pokiaľ by nedošlo k aplikácii jeho § 26.

Nesprávny názor odvolacieho súdu o tom, že použitie právnej fikcie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. k/ zákona o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom od 01. 08. 2000 je nepodložený a je v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Tento názor odvolacieho súdu sa stal dogmou.

Žalobca má za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nedostatočne napĺňa náležitosti vyžadované ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., najmä v rovine zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, akými úvahami sa odvolací súd pri hodnotení dôkaznej situácie, ako aj právneho posúdenia riadil a nebolo dostatočne vysvetlené a zrejmé ani právne posúdenie, ktoré viedlo odvolací súd k rozhodnutiu, v zmysle ktorého rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedal presvedčivú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Jeho aplikácia práva bola plná rozporov a v podstate viedla k vylúčeniu možnosti aplikácie ustanovenia § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka v prípade zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok jedného z manželov. Podľa názoru žalobcu však takýto záver nie je udržateľný a vychádza z nesprávnej a účelovej interpretácie ustanovení zákona o konkurze a vyrovnaní.

Navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 19/2013 zo dňa 27. 03. 2014 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne požaduje priznať trovy dovolacieho konania.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v predmetnej veci dovolanie nie je prípustné. Podľa jeho názoru sa súdy obidvoch stupňov sa otázkou, prečo sporné nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty, zaoberali viac ako dostatočne, žalobcovi jasne a zrozumiteľne vysvetlili, v čom a prečo je jeho názor nesprávny a v úplnom rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Z podaného dovolania, ako aj z predchádzajúcich podaní v predmetnej veci je zrejmé, že žalobca nechápe alebo nechce pochopiť skutočnosť zrejmu už zo samotného textu právneho predpisu, a to z ustanovenia § 14 ods. 1 písm. k/ zákona o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom od 01. 08. 2000, podľa ktorého vyhlásenie konkurzu má aj ten účinok, že zaniká úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a do podstaty patrí aj tá jeho časť, s ktorou úpadca podnikal. Túto skutočnosť konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí, vydanom pod sp. zn. 3 Obo 63/2011 z 25. 09. 2012. Žalobca tiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 93/2007 z 24. 02. 2010 s tým, že odvolací súd rozhodol diametrálne odlišne. Žalobca však „zabudol“ na tú podstatnú skutočnosť, že na konanie, ktorého sa toto rozhodnutie týka, sa vzťahovala právna úprava zákona o konkurze a vyrovnaní v znení, účinnom do 01. 2. 1998, ktorá odlišne upravovala vplyv konkurzného konania na majetok, patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manžela úpadcu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak ním bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, vo výrokovej časti však prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako sa nejedná o potvrdenie takého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým by súd prvého stupňa vo svojom výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p., vzhľadom na túto skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. bez ohľadu na to, či takúto vadu dovolateľ namieta, Najvyšší súd Slovenskej

republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. V takom prípade možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal existenciou procesnej vady konania, namietanej žalobcom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. spočívajúcej v tvrdení, podľa ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pojem odňatie možnosti konať pred súdom zákon v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, sa jedná najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá aj žalobcom namietané nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, majúce za následok jeho arbitrárnosť. Opodstatnenosť tohto tvrdenia však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil.

K vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolateľ namietal znemožnenie realizácie jeho procesných práv absenciou presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňajúceho požiadavky na náležité odôvodnenie súdnych rozhodnutí podľa § 157 ods. 2 O. s. p. a nevyporiadanie sa odvolacieho súdu so všetkými uplatnenými námietkami žalobcu. Odvolaciemu súdu vytkol, že v odôvodnení svojho rozhodnutia posúdil

tvrdenia žalobcu v odvolaní len formalisticky, jeho argumentáciu k tvrdeniam žalovaného nevyvrátil a ani nevysvetlil, z akých dôvodov nie je názor žalobcu správny.

Súčasťou práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (ÚS 78/05). Je tiež potrebné konštatovať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ako aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Možno preto konštatovať, že rozsudok odvolacieho súdu je náležite odôvodnený, do odôvodnenia svojho rozhodnutia pojal kľúčové argumenty, na základe ktorých rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je preto treba považovať za ústavne akceptovateľné.

Pokiaľ žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), je potrebné uviesť, že sa jedná o prípustný dovolací dôvod, ktorý však možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné. Pokiaľ ale nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie žalobcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna procesná vada v zmysle uvedeného ustanovenia) nebola zistená, Najvyšší súd Slovenskej republiky

ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. Keďže žalovanému, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, trovy nevznikli, neboli mu priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2015

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová